WHO Tervist Edendavate Haiglate tunnustamise Projekt 2014 - 2016

Alevtina Uustalu
Haigla õendusjuht

IDA-VIRU KESKHAIGLA

WHO HPH Recognition Project

Selle uurimisprojekti eesmärgiks on hinnata, kas tunnustamisprotsess (mis toetab haiglates tervise edendamise alaste tegevuste juurutamist) toob endaga kaasa suurema kasu patsientide ja personali tervise seisukohast.

Uurimuse hüpoteesiks on, et kas WHO-HPH tunnustamisprotsessis osalema määratud haiglate osakonnad ühe aasta pärast suurendavad kasu patsientide ja personali tervise seisukohast

WHO HPH Recognition Project

Kuigi tervise edendamine haiglas annab märkimisväärset efekti patsiendi ravitulemustele ja turvalisusele, on raviasutuste sellelaadse tegevuse hindamine ja tunnustamine veel suhteliselt uus teemavaldkond.

Oluline on, et peamised tervise determinandid nagu **suitsetamine, füüsiline inaktiivsus, mittetervislik toitumine, ülekaalulisus ja alkoholi liigtarbimine**, oleksid kiiresti leitavad haiguslugudes, võttes kasutusele lihtsa mudeldokumendi.

WHO HPH Recognition Project

Tegemist on rahvusvahelise HPH võrgustiku multitsentraalse projektiga, kuhu on kaasatud 44 kliinilist osakonda 8 riigist.

2 osakonda Eestist: (Põlva haigla ja Ida-Viru Keskhaigla (mõlemad interventsiooni grupis)

Igast kaasatud haiglast võib osaleda ainult üks osakond.

- IVKHs II sisehaiguste osakond

WHO HPH Recognition Project

Vastutavad uurijad :

- prof. Hanne Tonnesen (WHO Collaborating Centre for Evidence-Based Health Promotion in Hospitals & Health Services, Copenhagen, Denmark)
- Jeff Kirk Svane (The International HPH Secretariat, Bispebjerg University Hospital – Bispebjerg, Copenhagen, Denmark)

WHO HPH Recognition Project

Eestist on uurimistöösse kaasatud Tervise Arengu Instituut, esindajaks Eesti TEH võrgustiku rahvuslik koordinaator, WHO International HPH juhtgrupi liige Tiiu Härm

Osalevad haiglad :

- Ida-Viru Keskhaigla SA, ülemarst Aime Keis
- AS Põlva Haigla, ülemarst Margit Rikka

WHO HPH Recognition Project

06.03.2013 lepingu allkirjastasid Ida-Viru Keskhaigla SA ülemarst Kaljo Mitt ja juhatuse esimees Tarmo Bakler.

07.03.2013 Rahvusliku võrgustiku koordinaator Tiiu Härm**.**

Vahepeal tekkisid tõrked lepingu alustamiseks ja haiglad soovisid lepingust loobuda, kuna protsess osutus töömahukaks ja tingimused ei vastanud võimalustele.

- **07.03.2014** – Eesti liitumine projektiga.
- **05.03.2014** - Jeff Kirk Svane tutvustas projekti meie haiglas
- **04. 2014.** - Saabus meditsiini uuringute eetikakomiteelt positiivne vastus
- **19.05.2014** - projekti algus II sisehaiguste osakonnas
- **Detsember 2014** – lõplik projekti andmete esitamine, aastase kvaliteediplaani elluviimise algus,
- **2016 jaanuar** uus andmete kogumine

WHO HPH Recognition Project

Hindamise aluseks on valideeritud WHO HPH hindamise instrumendid ja standardid. Kõik dokumendid tõlgiti TAI poolt eesti keelde.

Projekti jaoks Eesti haiglatele eraldi finantseerimine puudus, haiglad teevad seda vabatahtlikult, kuna kuuluvad rahvusvahelisse tervist edendavate haiglate võrgustikku.

WHO HPH Recognition Project

Siseauditeerimise alla kuuluvad :

1. Haigla osakonna 50 järjestikust **haiguslugu** alates kaasamisele eelnenud kuust (auditeerivad 2 inimest)
2. **Patsientide uuring**, tagasiulatuv, mille täidab patsient ise. (statsionaarsed ja ambulatoorsed patsiendid, keda on teenindatud osakonnas alates projekti kaasamise päevast ja enne seda ühe täiskuu jooksul või kuni uuringus on osalenud 200 järjestikust patsienti).

Tegevuste kulg

- Auditeeriti II sisehaiguste osakonna järjestikku haiguslugusid 1 kuu tagasiulatuvalt kuni 50 sai täis.

  Auditeerijateks oli paralleelselt 2 inimest:

  Ljudmilla Poklonskaja ja Alevtina Uustalu.

  Auditeerimine kulges plaanipäraselt ja tõrgeteta.

Riskide dokumenteerimine haigusloos

Märkus: Vastus JAH ükskõik millisele küsimusele grupis (A, B, C, D või E) tähendab RISKI.

	2014		2016	
	Jah/Ei	Risk?	Jah/Ei	Risk?
A. Ebapiisava toitumise risk				
A1. Kas patsiendi KMI < 20,5?	3 44	3	4 45	4
A2. Kas patsient võttis kaalus alla viimase kuu jooksul?	0 46		1 45	1
A3. Kas patsiendi toitmine oli ebapiisav viimse nädala jooksul?	0 45		27 20	27
A4. Kas patsient on tõsiselt haige (sepsis, põletused jne)?	0 45		36 13	36
B. Ülekaalulisus				
B1. Kas patsiendi KMI > 25?	33 14		30 19	30
B2. Kas patsiendi vööümbermõõt on > 80 cm (naistel) või 94 cm (meestel)?	2 34	2	23 26	23
C. Füüsiline passiivsus				
C1. Kas patsient on füüsiliselt aktiivne < ½ tundi päevas?	2 29	2	13 32	13
D. Suitsetamine				
D1. Kas patsient suitsetab iga päev?	7 37	7	5 45	5
E. Alkoholi tarvitamine				
E1. Kas patsient joob > 14 jooki nädalas (naised) või 21 (mehed)?	0 35		1 48	1

Tegevuste kulg

- Patsiendi uuringuankeet : valimis kõik patsiendid, kes olid ravil II siseosakonda või ambulatoorse siseeriala vastuvõttul eelneva 1 kuu jooksul. 2014 kokku suutsime koguda 101 ankeeti. Kõlblikuit oli **78**. Välja saadetud 200.
- 2016 – **138** ankeeti 200 asemel.
- Personali uuringuankeet : valimis kõik töötajad, kes olid siseosakonna nimekirjas aprillis 2014, 42 töötajast vastas ankeedile 42,
- 2016 – osakonnas 47 töötajat ja ankeete täitsid kõik 47.

Patsientide uuring.

Kas te ütleksite, et teie tervis on üldiselt:

2014 vastas 78 inimest

2016 vastas 138 inimest

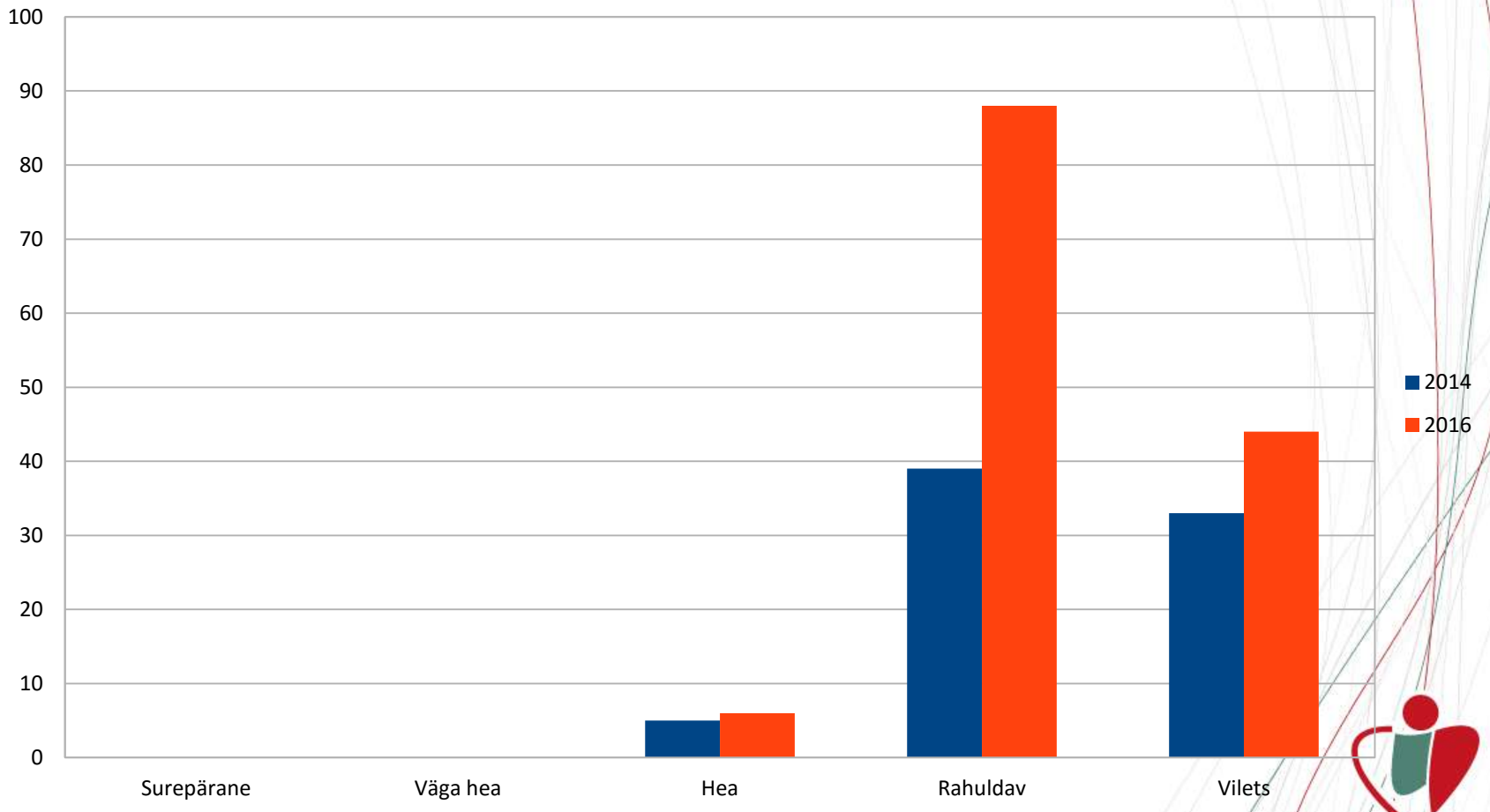

Kuidas te hindaksite oma tervist üldiselt nüüd aasta taguse ajaga võrreldes?

2014 vastas 78 inimest 2016 vastas 138 inimest

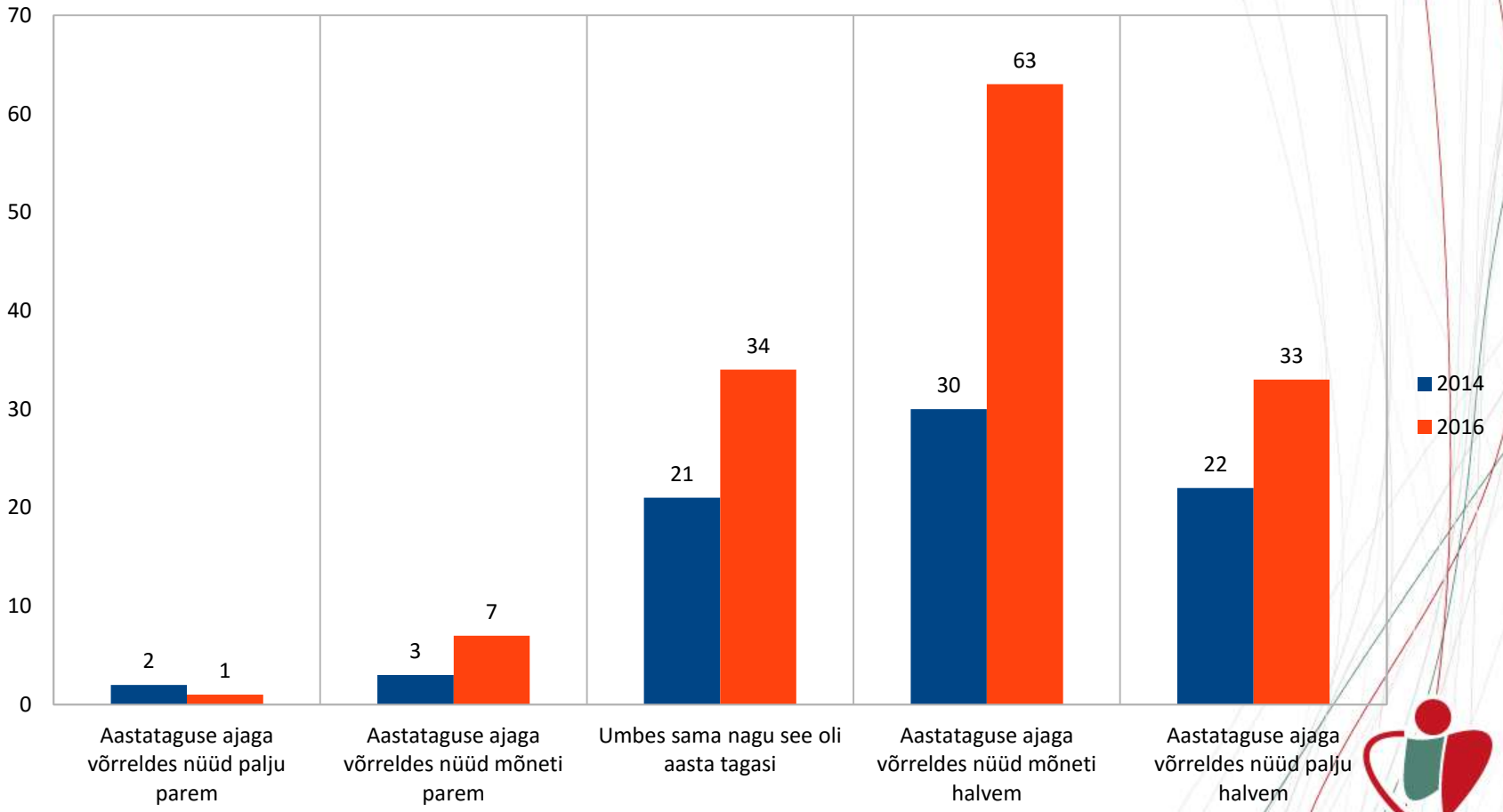

Sugu

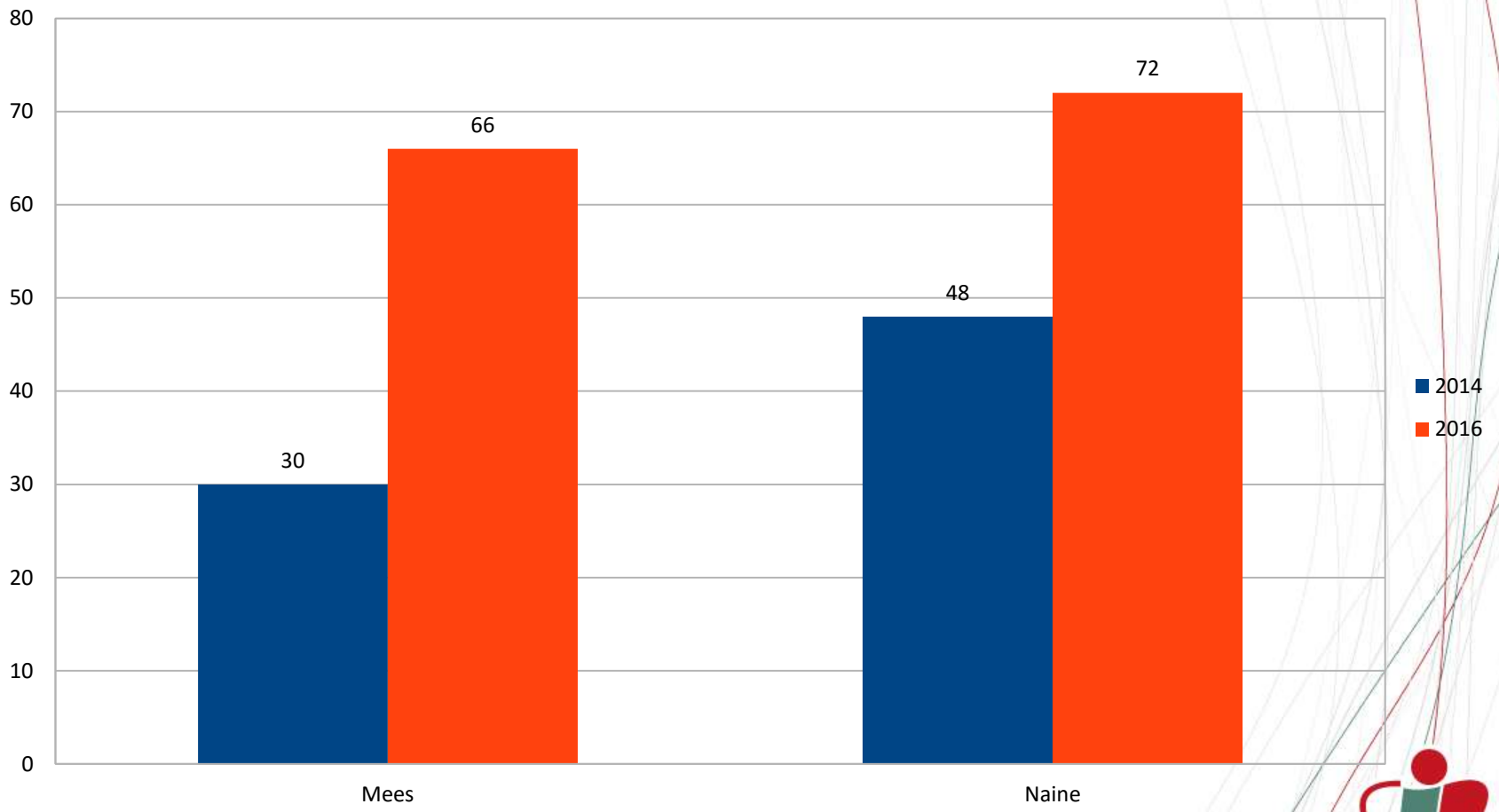

Vanus

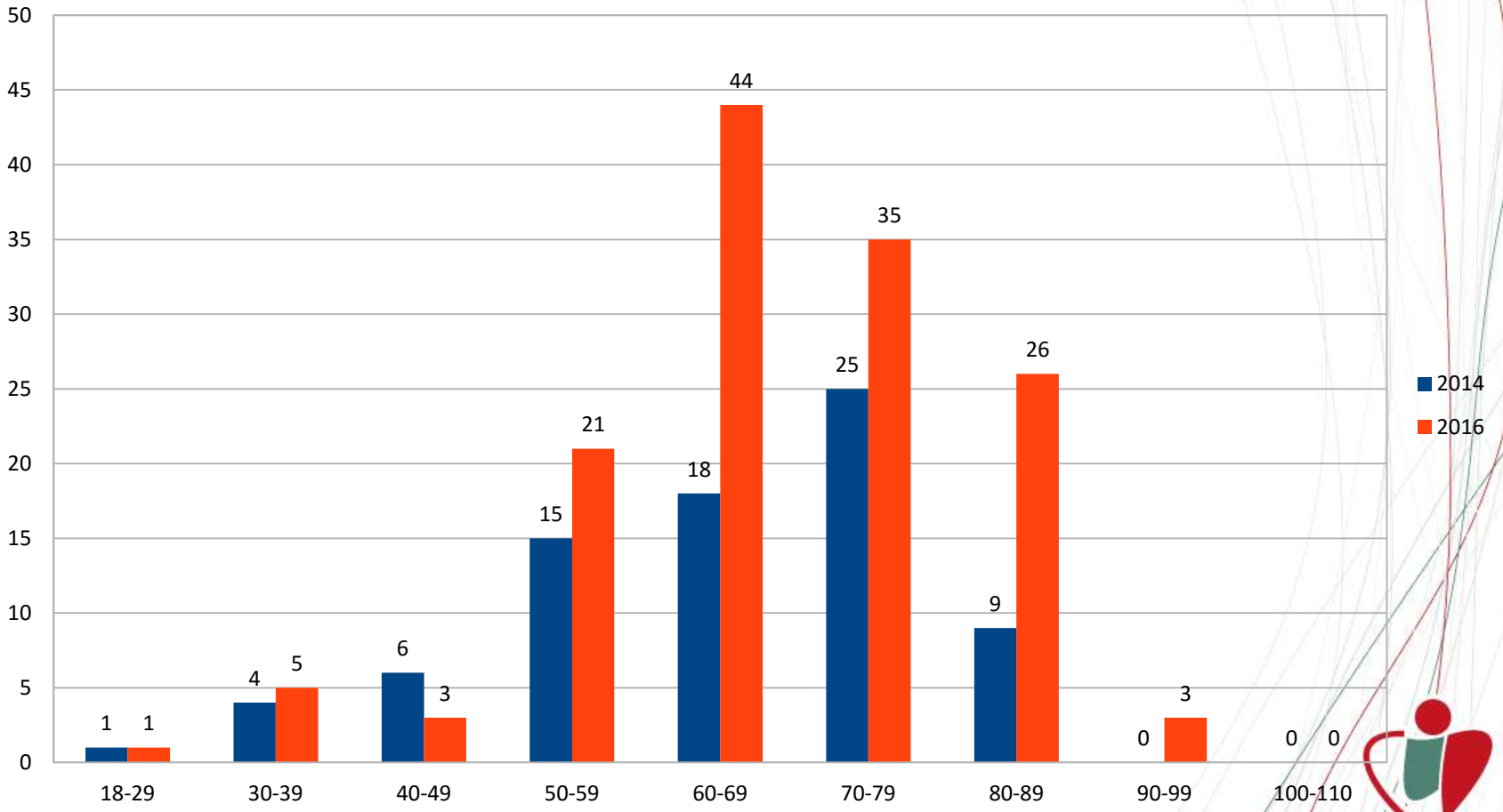
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
1 1
4 5
6 3
15 21
18 44
25 35
9 26
0 3
0 0
18-29
30-39
40-49
50-59
60-69
70-79
80-89
90-99
100-110
2014
2016

Kui rahul te olete osakonna poolt antud tervise edendamise aluse infoga?

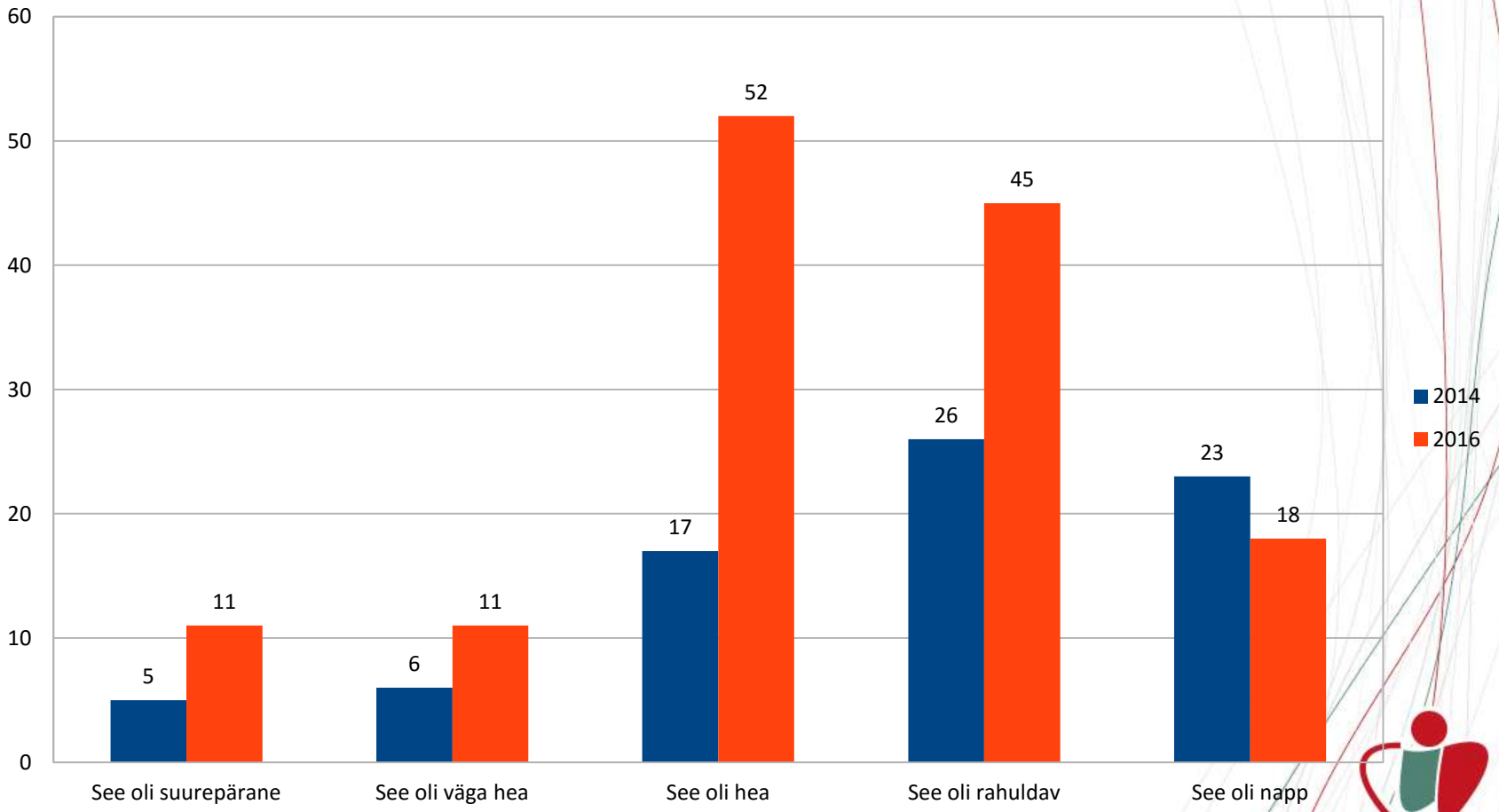

Kas osakonnast lahkudes olid teile tervise edendamise järelmeetmete juhised arusaadavad?

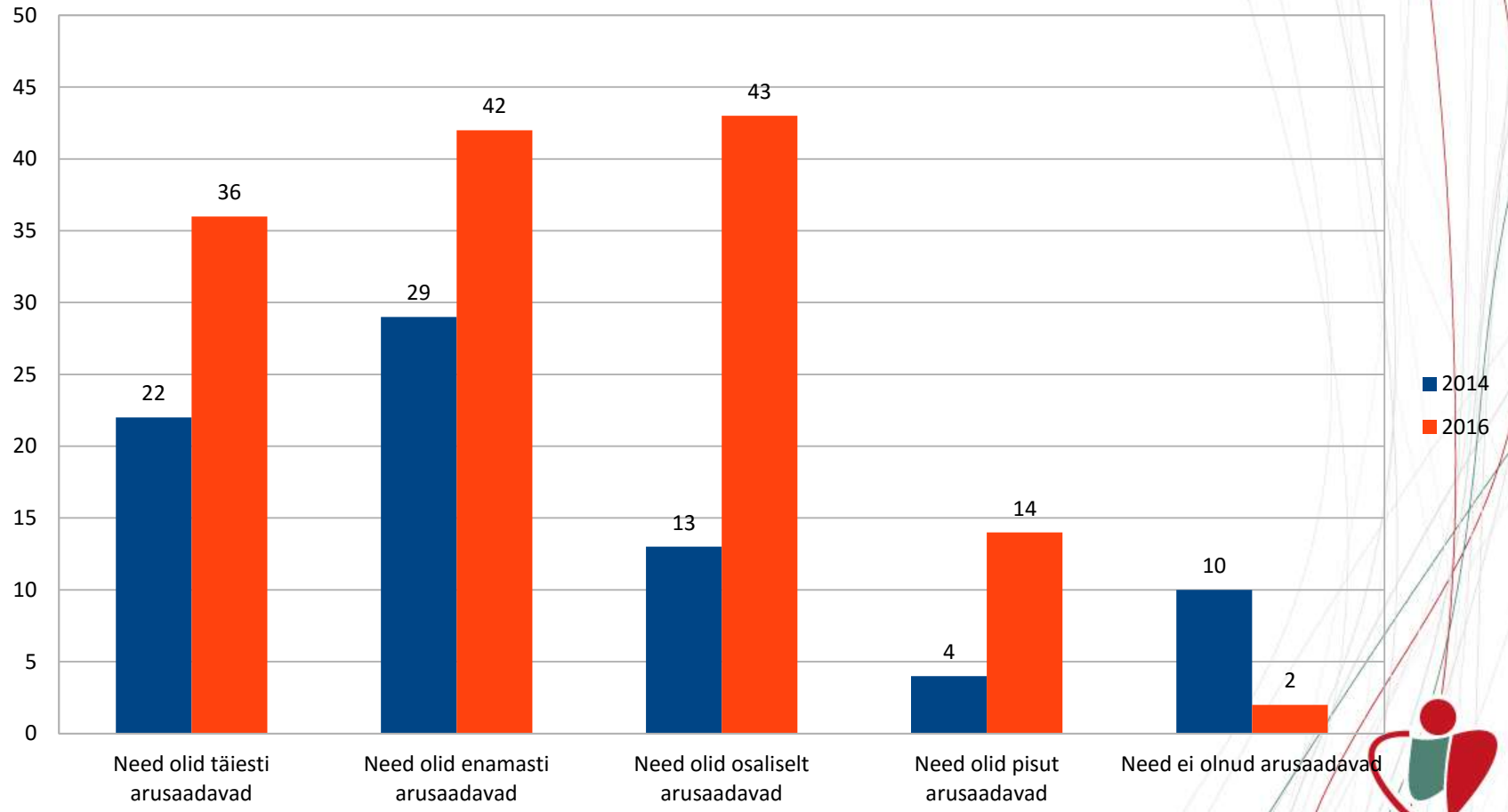

Kas osakonnas küsiti teilt teie tervise ja eluviisiga kaasnevate riskide kohta (nagu suitsetamine)?

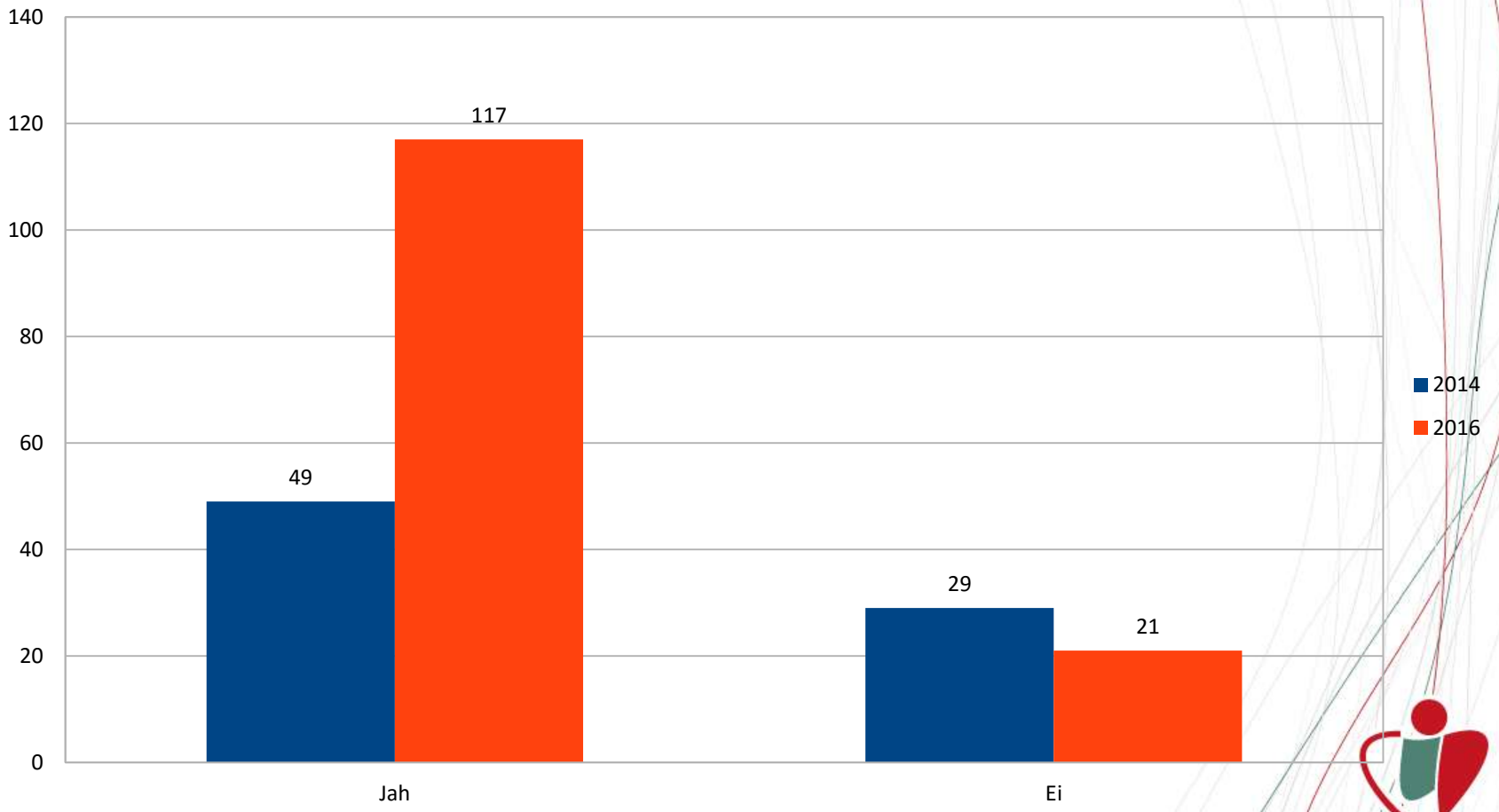

WHO HPH Recognition Project

3. **Personali uuring**, mida täidab töötaja ise (s.t. kõik töötajad, kes olid osakonna palgal mis tahes ajal projekti kaasamisele eelneval kuul).

4.**Organisatsiooniliste andmete vorm** (sisehindamine)

- Peale vajalike andmete kogumist koostatakse saadud tulemustel põhinev **kvaliteediplaan,** mida interventsioonihaigla puhul hakatakse kohe ellu viima .

Personali uuring. Sugu

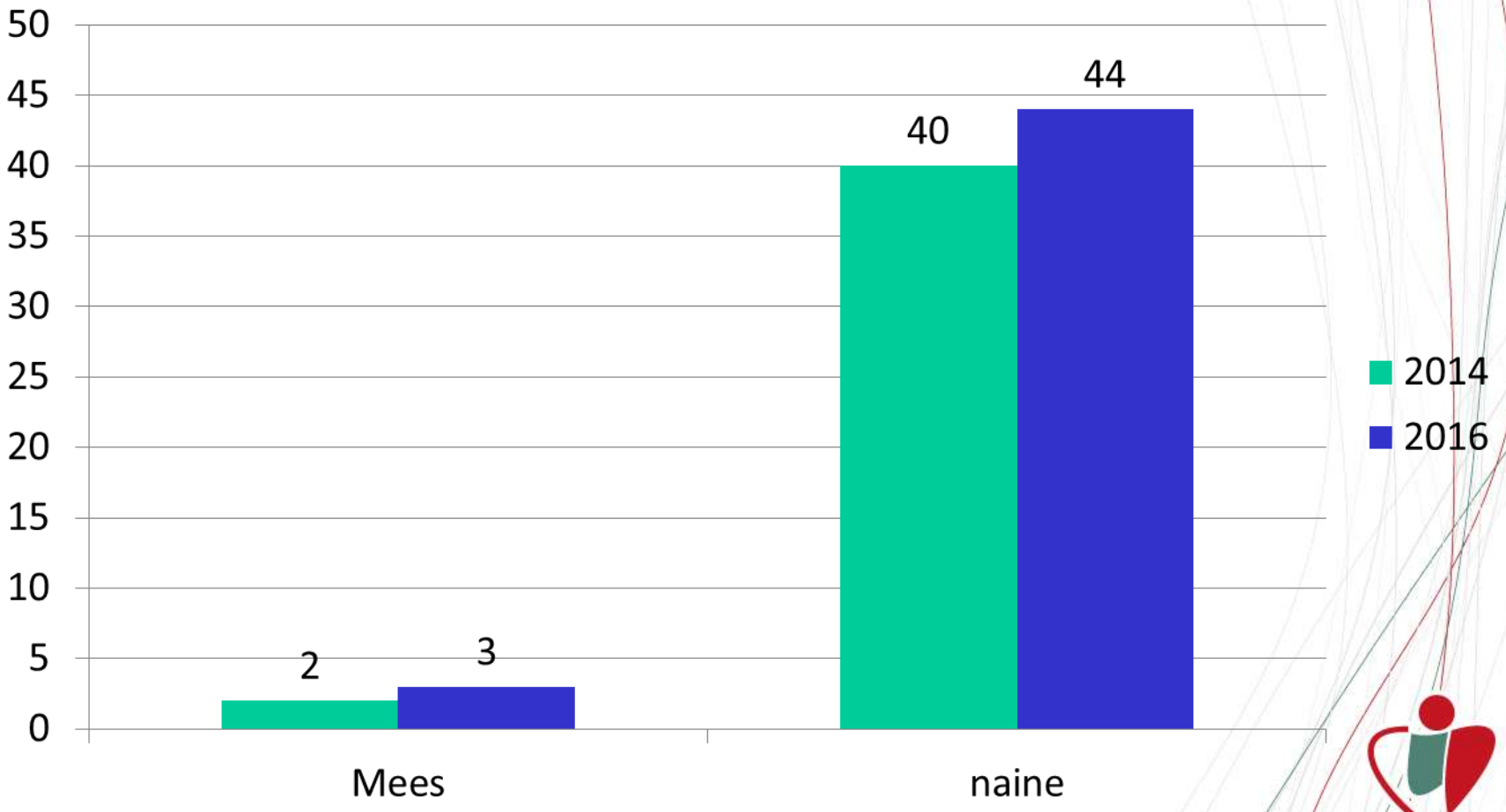

Vanus

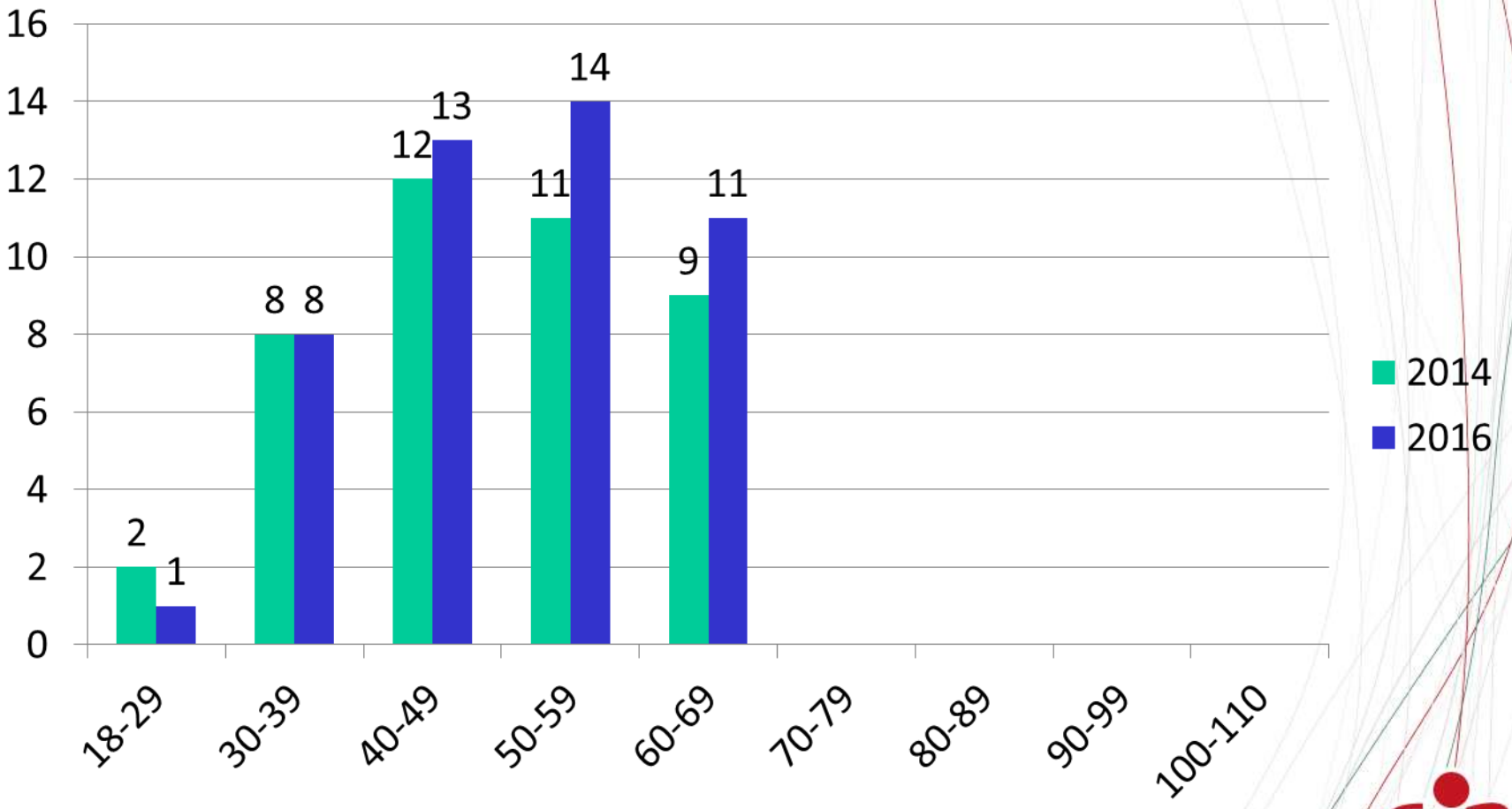
16
14
12
10
8
6
4
2
0
2
1
8
8
12
13
11
14
9
11
18-29
30-39
40-49
50-59
60-69
70-79
80-89
90-99
100-110
2014
2016

Kas te ütleksite, et teie tervis on üldiselt:

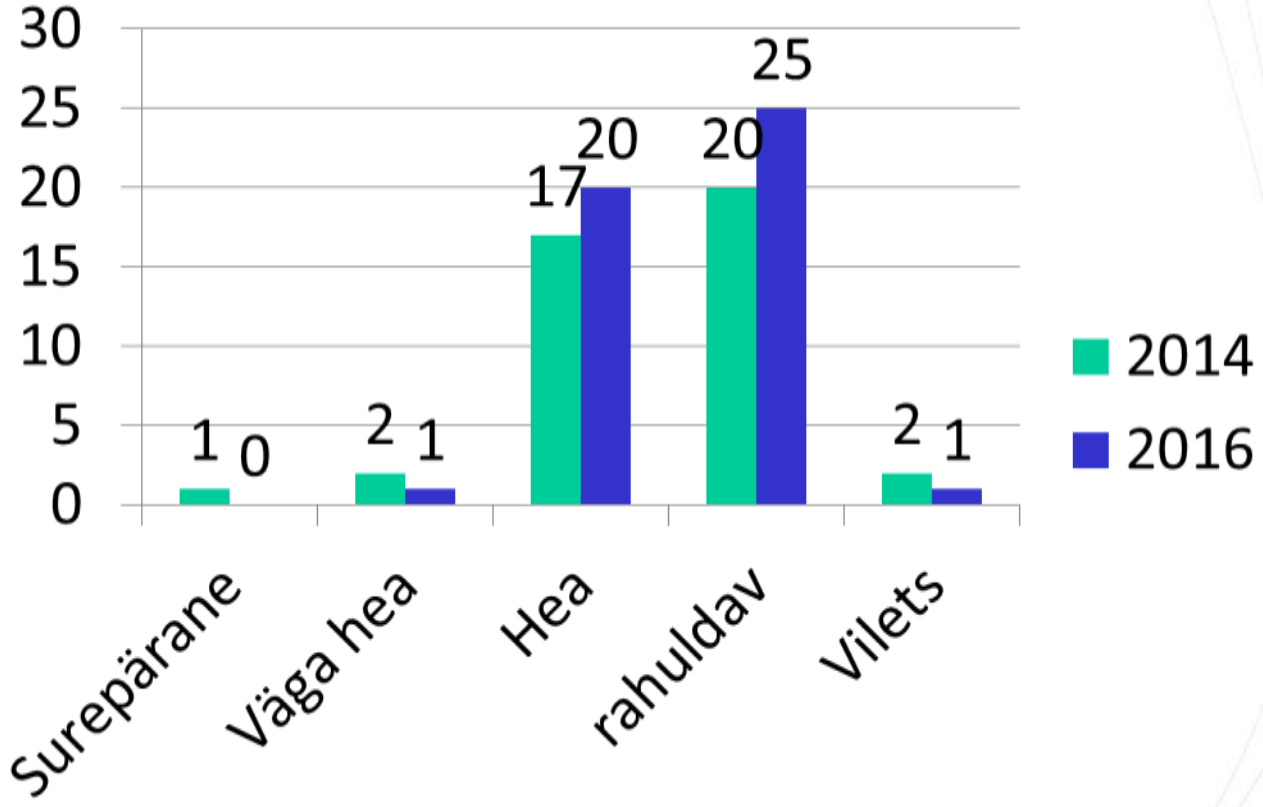

Kas te olete läbinud sisejuhatava koolituse oma töökoha tervise edendamise poliitika kohta?

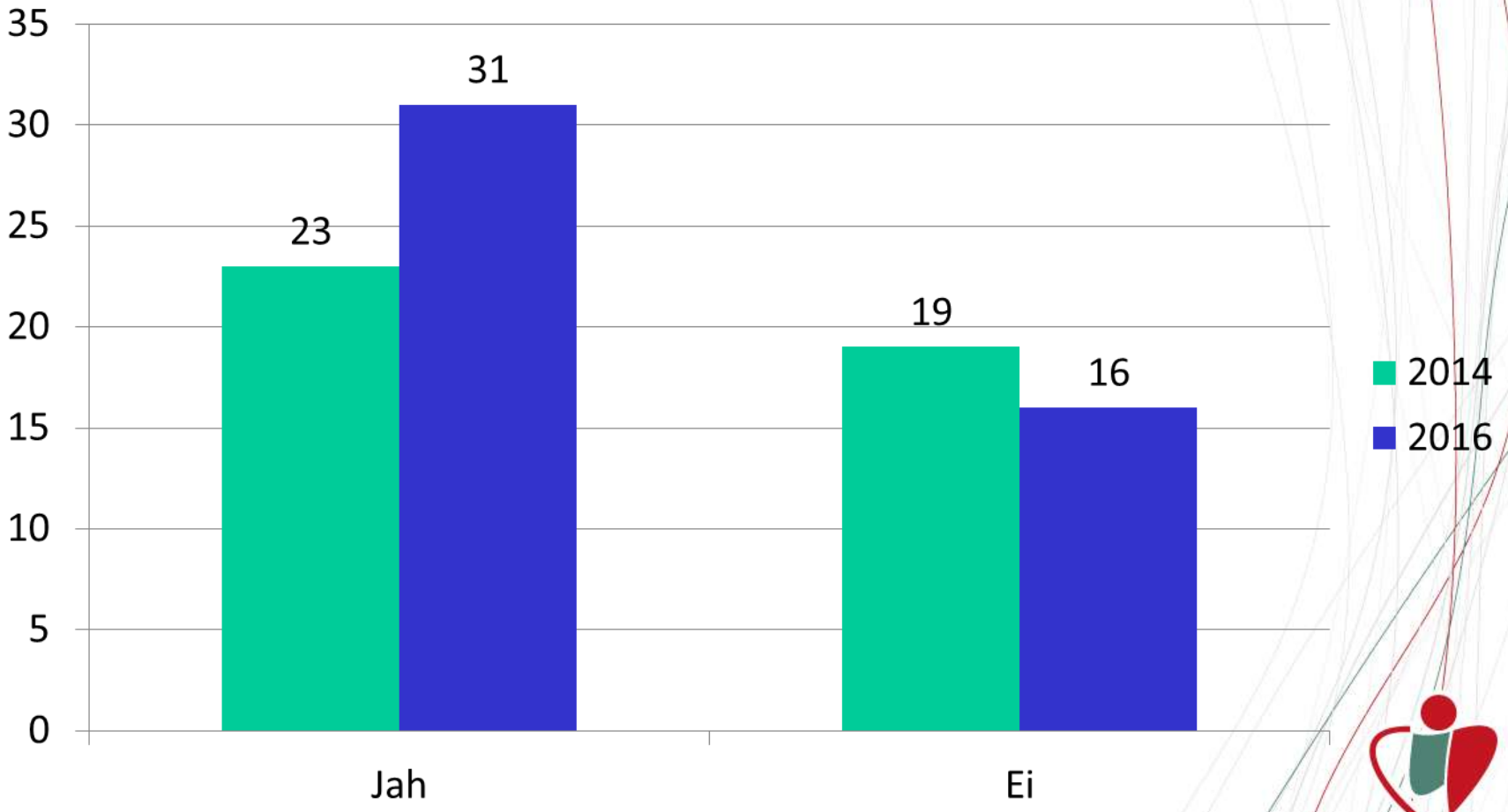

Kas te olete teadlik oma töökoha tervise edendamise poliitika sisust?

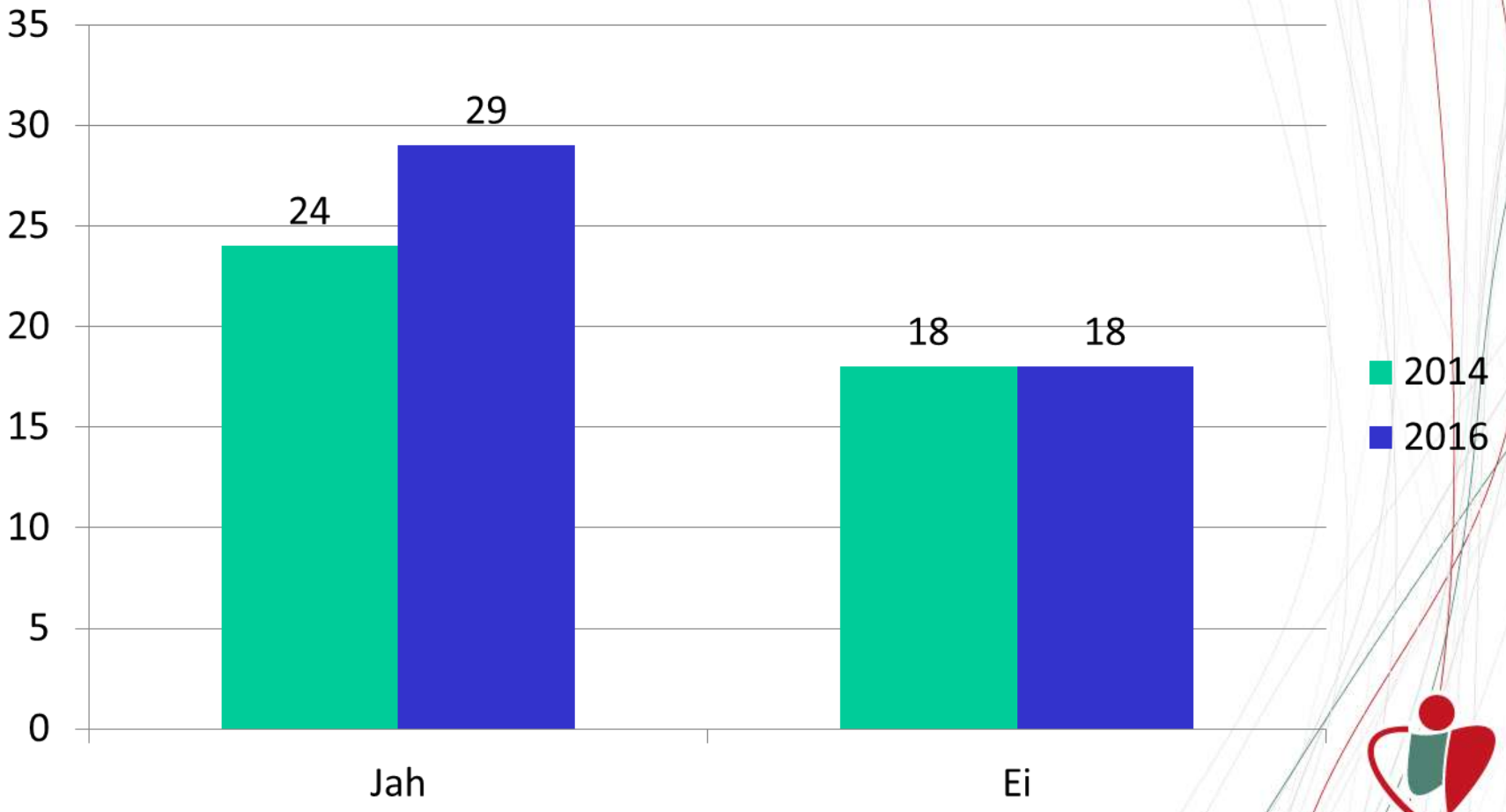

Kas töökohas on teilt küsitud teie tervise ja eluviisiga kaasnevate riskide kohta (nagu suitsetamine)?

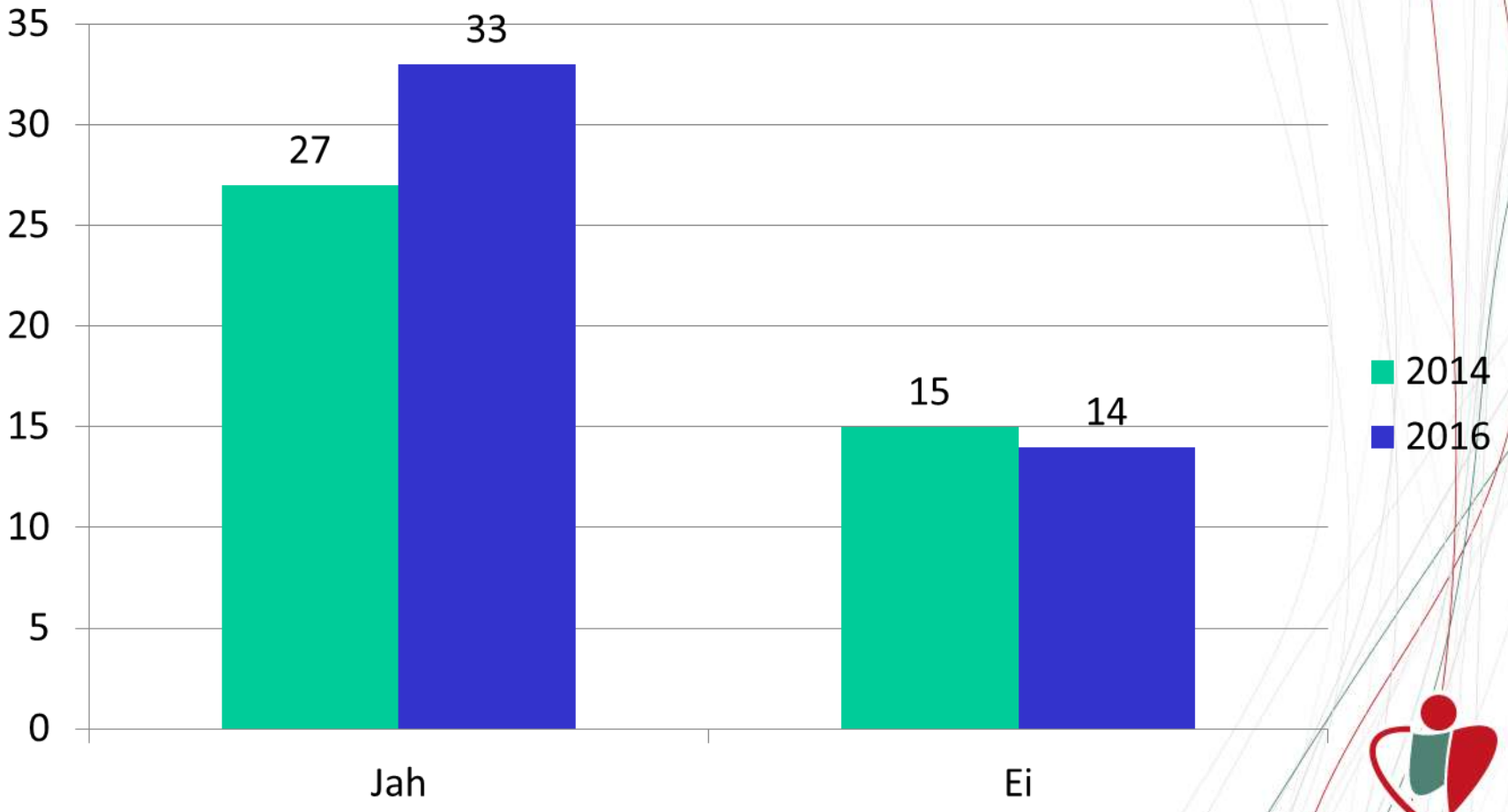

Mitmel päeval nädalas te suitsetate/tarvitate tubakat?

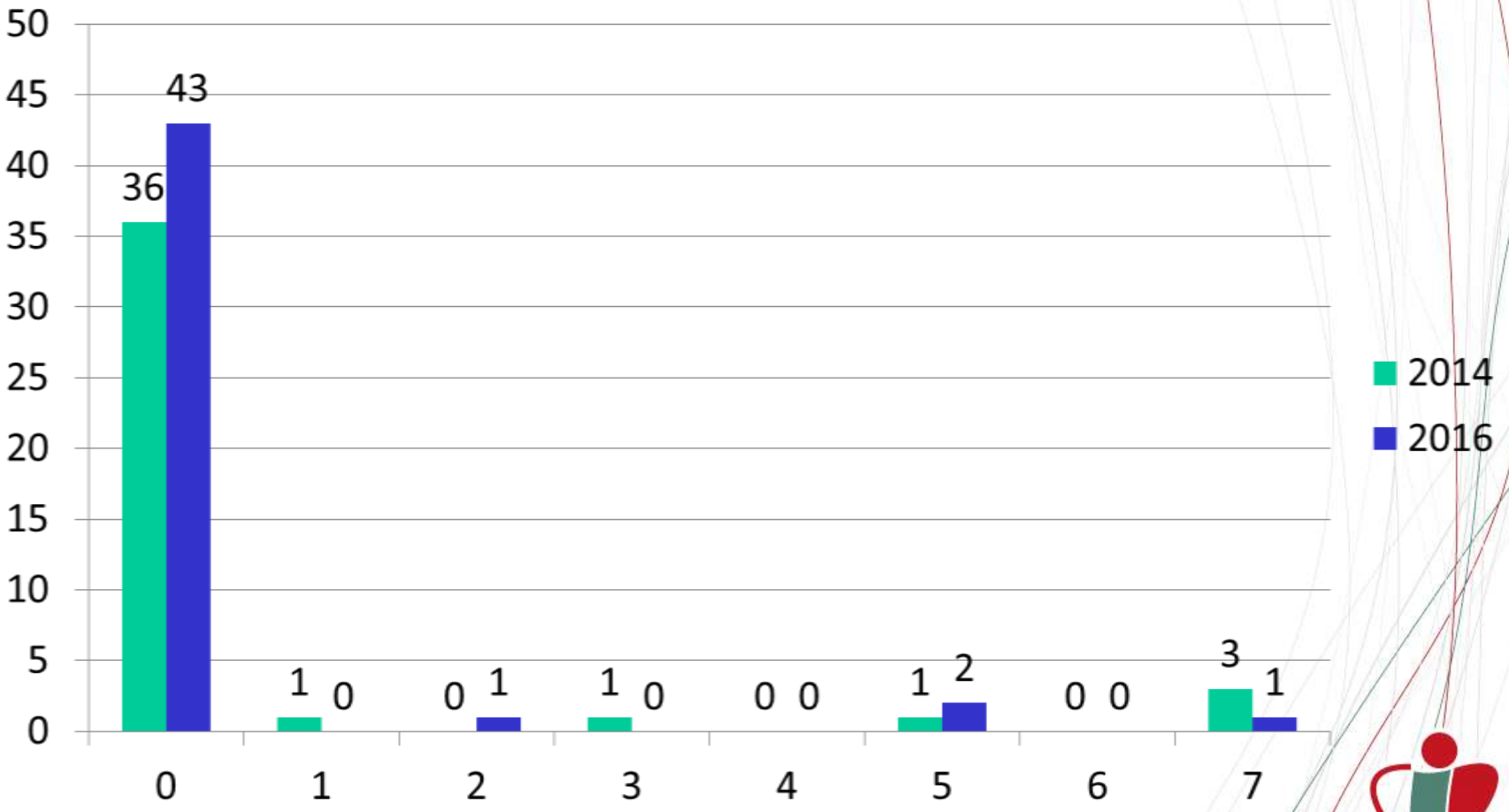

Kui läbipõlenud te tööst olete?

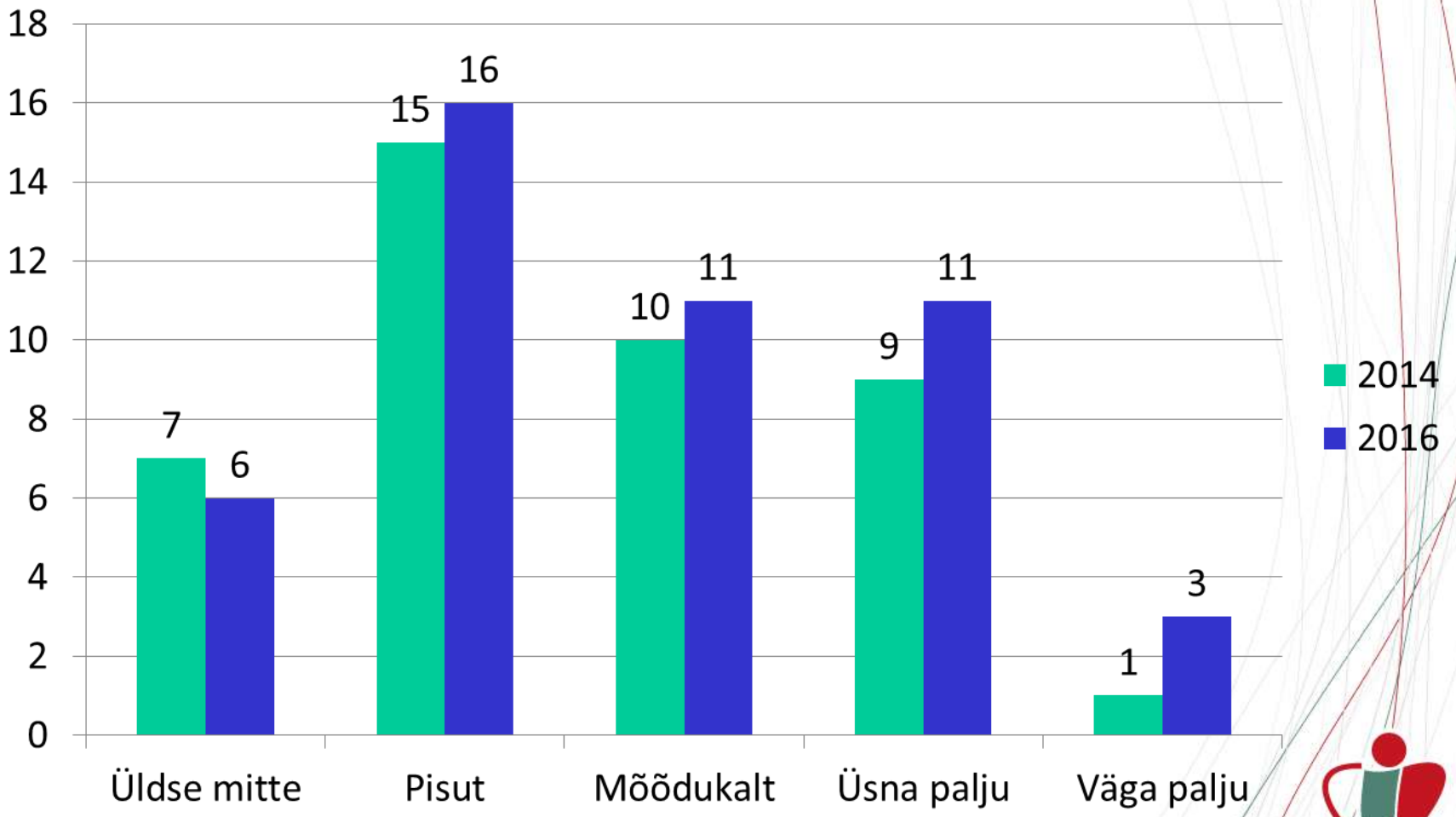

Kui hästi on patsiendid, kellega te kokku puutute, pärast haiglat väljakirjutamist ettevalmistatud oma seisundiga toimetulekuks?

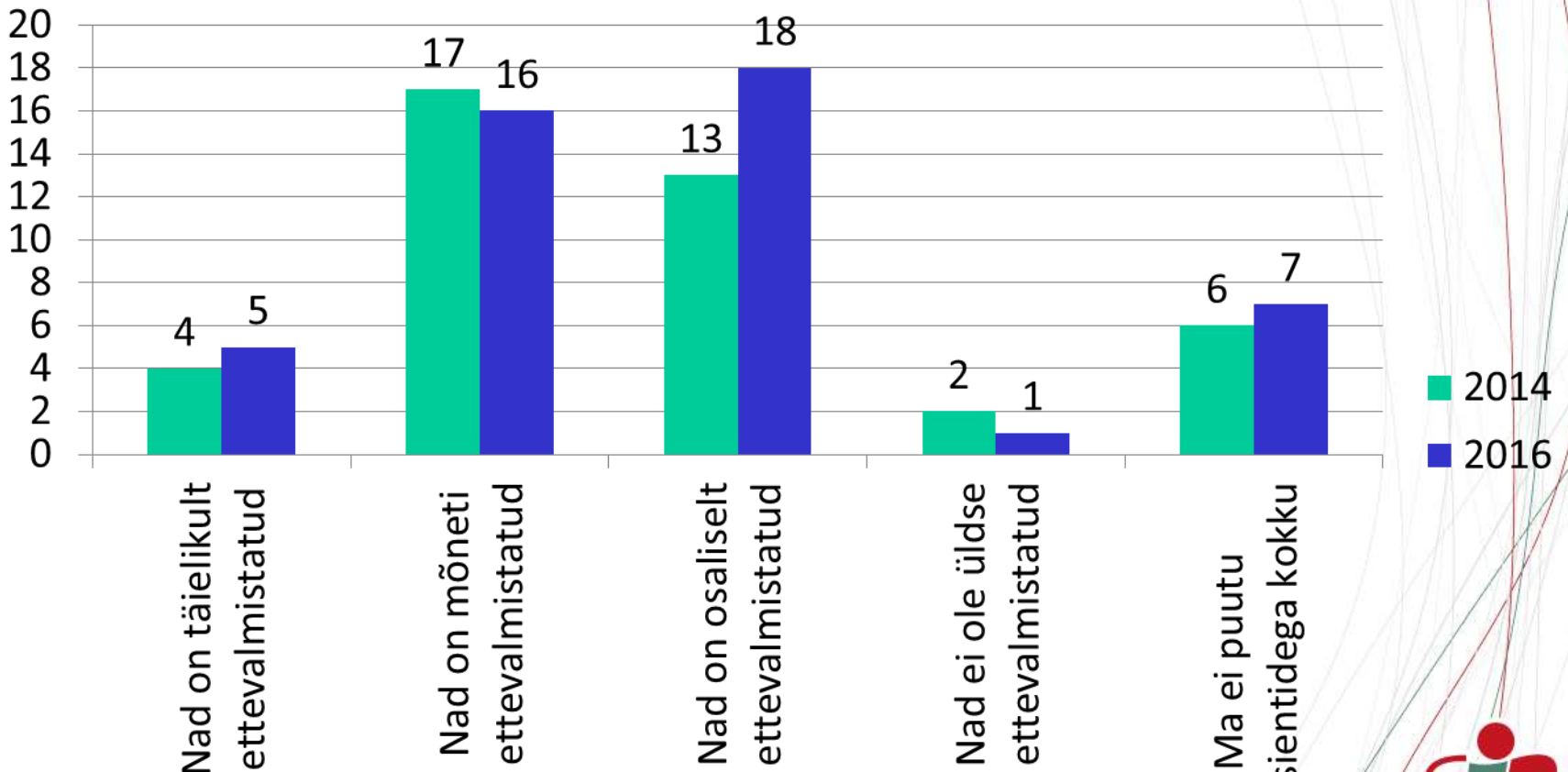

Organisatsiooniliste andmete vorm

2014

Üldine hinnang standarditele vastavuse kohta		
	Jah	Ei
1. Juhtimispoliitika Kokku 9	7	2
2. Patsiendi hindamine Kokku 7	3	4
3. Patsiendi teavitamine ja sekkumine Kokku 6	4	2
4. Tervisliku töökoha edendamine Kokku 10	7	3
5. Järjepidevus ja koostöö Kokku 8	5	3
Kõik kokku 40	26 /40	14 /40

2016

Üldine hinnang standarditele vastavuse kohta		
	Jah	Ei
1. Juhtimispoliitika Kokku 9	7	2
2. Patsiendi hindamine Kokku 7	6	1
3. Patsiendi teavitamine ja sekkumine Kokku 6	6	0
4. Tervisliku töökoha edendamine Kokku 10	8	2
5. Järjepidevus ja koostöö Kokku 8	7	1
Kõik kokku 40	34/40	6/40

Multidisciplinary Steering Group Members

- Alevtina Uustalu, haigla õendusjuht
- Aime Keis, ülemarst
- Valentina Fjodorova, sisekliiniku õendusjuht
- Ljudmilla Poklonskaja, sisekliiniku juhataja
- Natalja Smirnova, osakonna õendusjuht

Probleemiks

- Projekti rahastamine puudus. Kõik toimus haigla enda ressurssidest.
- Töötajate suur koormus põhitööl. Personalil puudub huvi osaleda projektis vabatahtlikkuse alusel.
- Küsitlus ankeet patsiendile pidi tõlkima vene keelde (piirkonna eripära).
- Patsientide kättesaamine tagasiulatuvalt, vähene huvitatus ankeete täita. Patsiendid enamuses eakad, raskendatud arusaamine ankeedi küsimustest. Vähese sotsiaalse võrgustikuga, kes abistaksid ankeedi täitmisel.

Kvaliteediplaan

- Auditite alusel hindasime, mida me tahame parandada patsientide ja personali jaoks, kommunikatsiooni, järjepidevuse arendamiseks.
- Mis meil on hästi, mis vajab arendamist ja vastavalt sellele määratlesime sihtvaldkonnad ja eesmärgid ning koostasime tegevusplaani aastaks 2015.
- Uus hindamine alates **2016.a jaanuar.**

Tegevusplaan

- Näiteks personali uuringust selgus, et rohkem tähelepanu vajavad TE poliitika teadlikkus, vaimne tervis, läbipõlemine ja valuteema.
- Patsiendiuuringust vajab tähelepanu patsiendi hindamine, informeerimine ja sekkumine, järeljuhised, teadlikkus TE poliitikast ja järjepidevus.

TE koolitused ja üritused personalile 2015

- Tervisedenduse strateegia tutvustamine.
- Milline on tervisedenduse roll tänapäeval Haiglates?
- Teabepäev elanikonnale “ Terve süda”
- Südame nädala korraldamine haigla töötajatele ja elanikonnale aprillikuus toimus teemadel: Liikumine, rervislik toitumine, vere suhkru ja kolesterooli mõõtmine
- Kehalise aktiivsuse teaduslikuse tõstmine.
- Suve- ja talvepäevad haigla töötajatele ja pere liikmetele
- ”Stress ja läbipõlemine koolitus”
- Motiveeriv nõustamine koolitus personalile
- Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Ida-Viru Keskhaigla iga aastane sügiskonverents
- Ja muud koolitused vastavalt haigla koolitusplaanidele.

Väljatöötatud ja täiendatud juhendid

- Alkoholi staatuse määramise ja terviseriskide hindamise juhendi väljatöötamine.
- Kasutusele võetud “Alkoholitarbimise häirega patsiendi käsitlus” Eesti ravijuhend RJ-F/7.1-2015
- Väljatöötatud ja kinnitatud 18.09.2015 “ Õendustegevuse juhend kroonilise obstruktiivse kopsuhaigusega (KOK) patsiendi käsitlemiseks”
- Ulekaalulise ja rasvunud haige kasitluse juhend.
- Probleemjuhtumite registreerimine elektrooniliselt
- Kopsuarteri trombemboolia käsitlusjuhend
- Ulekaalulise ja rasvunud haige kasitluse juhend

Parendusvaldkonnad

- arsti ja õe aja piisavus
- juhised kodus toimetulekuks
- juhised haiguse ägenemise puhul
- selgitused ravimite kõrvaltoimetest
- selgitused protseduuridele ja uuringutele

Suur tänu koostöö eest.